

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ
(Мінекономіки)

вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, тел. (044)200-47-53, факс (044)253-63-71
e-mail: meconomy@me.gov.ua, <http://www.me.gov.ua>, код ЄДРПОУ 37508596

На № _____ від _____

**Комітет Верховної Ради України з
питань соціальної політики та
захисту прав ветеранів**

*Щодо проекту експертного
висновку до проекту Закону України № 5593-2*

Мінекономіки розглянуло лист Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів від 05.07.2021 № 04-30/12-2021/218810 щодо надання пропозицій до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення корпоративного управління юридичних осіб, акціонером (засновником, учасником) яких є держава» (реєстр. № 5593-2 від 15.06.2021) (далі – проект Закону № 5593-2), внесеного народними депутатами України Железняком Я.І. та іншими, та повідомляє.

Проектом Закону № 5593 - 2 пропонується внести зміни до низки законів України, що спрямовані на удосконалення корпоративного управління юридичних осіб, акціонером (засновником, учасником) яких є держава, та приведення їх у відповідність до міжнародних стандартів.

Так, зокрема пропонується внести зміни до Закону України «Про управління об'єктами державної власності» щодо:

- виключення повноважень Кабінету Міністрів України щодо призначення на посади та звільнення з посад керівників господарських структур, стосовно яких функції з управління виконує Кабінет Міністрів України;
- розроблення та затвердження Кабінетом Міністрів України політики державної власності, політики винагороди керівників та голів виконавчих органів державних унітарних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, у яких не створено наглядової ради;
- визначення порядку сплати дивідендів господарськими товариствами, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави;
- визначення особливості управління державними унітарними підприємствами та господарськими товариствами, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B0400000018233200EEF89400

Підписувач Любченко Олексій Миколайович

Дійсний з 25.05.2021 0:00:00 по 24.05.2023 23:59:59

Мінекономіки

3222-02/36982-01 від 15.07.2021

19:35

акцій (часток) належать державі, передбачивши додаткові вимоги до утворення наглядової ради та її діяльності;

- наділення наглядової ради повноваженнями затвердження стратегічного плану розвитку, річного фінансового плану та звіту про його виконання, річного інвестиційного плану, інвестиційного плану на середньострокову перспективу (3-5 років), показників результативності підприємства, здійснення функції управління ризиками підприємства, утворення комітету з питань аудиту і комітету з питань призначень та визначення винагороди посадовим особам підприємства.

Проектом Закону № 5593 - 2 пропонується встановити, що органи, до сфери управління яких відносяться державні комерційні підприємства, до 15 липня року, що передує плановому, надають Кабінету Міністрів України інформацію щодо планового розміру частини прибутку, що повинен бути спрямований державними комерційними підприємствами державі як власнику і зараховується до Державного бюджету України, на основі прогнозованих рівнів прибутків для їх врахування при формуванні державного бюджету.

Мінфін є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову, бюджетну та боргову політику, державну політику у сфері міжбюджетних відносин та місцевих бюджетів.

Враховуючи викладене, проект Закону № 5593 - 2 потребує доопрацювання в частині інформування Мінфіну щодо планового розміру частини прибутку, що повинен бути спрямований державними комерційними підприємствами державі як власнику і зараховується до державного бюджету.

Проектом Закону № 5593 - 2 пропонується встановити, що у фінансовому плані затверджується плановий розмір частини прибутку, що повинен бути спрямований державі як власнику і зараховується до державного бюджету. Плановий розмір частини прибутку визначається на основі прогнозованого рівня прибутку з урахуванням оцінювання ризиків діяльності державного комерційного підприємства.

Слід зазначити, що відповідно до статті 29 Бюджетного кодексу України до доходів загального фонду державного бюджету належать, зокрема, частина чистого прибутку (доходу) державних унітарних підприємств та їх об'єднань, що вилучається до державного бюджету відповідно до закону, та дивіденди (дохід), нараховані на акції (частки) господарських товариств, у статутних капіталах яких є державна власність.

З огляду на зазначене, звертаємо увагу на правову невизначеність змісту поняття «плановий розмір частини прибутку, що повинен бути спрямований державі як власнику».

Також проектом Закону № 5593 - 2 встановлюється, що річна фінансова звітність (у тому числі консолідована) господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, підлягає обов'язковій перевірці незалежним аудитором відповідно до закону.

Водночас змін до інших законів України, що регламентують питання проведення аудиту, проектом Закону № 5593 - 2 не передбачено.

Так, згідно з частиною п'ятою статті 363 Господарського кодексу України аудит фінансової звітності може проводитися за ініціативою суб'єктів господарювання, а також у випадках, передбачених законом (обов'язковий аудит).

Правові засади аудиту фінансової звітності визначаються Законом України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність». Відповідно до частини першої статті 1 цього Закону обов'язковий аудит фінансової звітності – це аудит фінансової звітності (консолідованої фінансової звітності) суб'єктів господарювання, які відповідно до законодавства зобов'язані оприлюднити або надати фінансову звітність (консолідовану фінансову звітність) користувачам фінансової звітності разом з аудиторським звітом, що проводиться суб'єктами аудиторської діяльності на підставах та в порядку, передбачених цим Законом.

Правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні закріплено Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», статтею 14 якого встановлено, що оприлюднювати річну фінансову звітність (річну консолідовану фінансову звітність) разом з аудиторським висновком зобов'язані:

підприємства, що становлять суспільний інтерес (крім великих підприємств, які не є емітентами цінних паперів), публічні акціонерні товариства, суб'єкти природних монополій на загальнодержавному ринку та суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність у видобувних галузях;

великі підприємства, які не є емітентами цінних паперів, та середні підприємства;

інші фінансові установи, що належать до мікропідприємств та малих підприємств.

Отже, обов'язковий аудит фінансової звітності проводиться лише щодо суб'єктів господарювання, які відповідно до законодавства зобов'язані оприлюднити або надати фінансову звітність (консолідовану фінансову звітність) користувачам фінансової звітності разом з аудиторським звітом.

Проектом Закону № 5593 - 2 передбачається, що політику винагороди керівників державних унітарних підприємств та голів виконавчих органів господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі затверджуватиме суб'єкт управління, у разі якщо наглядову раду не утворено або її склад не відповідає вимогам щодо незалежності її членів, встановленим законом.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» управління об'єктами державної власності – здійснення Кабінетом Міністрів України та уповноваженими ним органами, іншими суб'єктами, визначеними цим Законом, повноважень щодо реалізації прав держави як власника таких об'єктів, пов'язаних з володінням, користуванням і розпорядженням ними, у межах, визначених законодавством України, з метою задоволення державних та суспільних потреб.

Статтею 4 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» визначено, що суб'єктами управління об'єктами державної власності є, зокрема,

Кабінет Міністрів України, міністерства, інші органи виконавчої влади та державні колегіальні органи (уповноважені органи управління).

З огляду на викладене, затвердження наглядовою радою політики винагороди керівників державних унітарних підприємств та голів виконавчих органів господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі не узгоджується з положеннями Закону України «Про управління об'єктами державної власності».

Проектом Закону № 5593 - 2 пропонується встановити, що акціонерні товариства, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави, які зобов'язані складати та подавати консолідовану фінансову звітність відповідно до закону, проводять річні загальні збори не пізніше 30 червня наступного за звітним року.

Зазначені норми суперечать частині першій статті 4 Директиви 2004/109/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 15 грудня 2004 року про гармонізацію вимог щодо прозорості відносно інформації про емітентів, цінні папери яких допущені до торгів на регульованому ринку, та внесення змін до Директиви 2001/34/ЄС, якою передбачена вимога щодо розкриття річної фінансової звітності не пізніше чотирьох місяців після завершення фінансового року.

Ураховуючи викладене, Мінекономіки не підтримується проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення корпоративного управління юридичних осіб, акціонером (засновником, учасником) яких є держава» за № 5593 - 2.

Додатково повідомляємо, що 06.07.2021 у Верховній Раді України за номером № 5593-д зареєстровано проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення корпоративного управління юридичних осіб, акціонером (засновником, учасником) яких є держава» (далі – проект Закону № 5593-д), внесений народними депутатами Наталухою Д. А., Підласою Р. А., та іншими.

Мінекономіки підтримується зазначений проект Закону № 5593-д, оскільки він відповідає Керівним принципам корпоративного управління ОЕСР, та його прийняття покращить управління державними компаніями з одночасним підвищенням прозорості їх діяльності.

**Перший віце-прем'єр-міністр
України – Міністр економіки України**

Олексій ЛЮБЧЕНКО